

Endringer i eksamen

Her finner du informasjon om faglige endringer i eksamen og bruk av hjelpemidler. Endringene innføres over flere år.

ARTIKKEL | SIST ENDRET: 26.05.2025

Eksamen er under utvikling, og endringene innføres over flere år. Vi gjør endringer i eksamen med bakgrunn i læreplanene LK20/ LK20S og rammeverket.

Det er forskjell på hva som vurderes til standpunkt og eksamen.

Eksamenstrekk og standpunkt

Fra 1. januar 2026 setter Utdanningsdirektoratet trekkdatoen for videregående skoler. Det gjelder alle eksamener, både skriftlig, muntlig, muntlig-praktisk og praktisk eksamen.

Les mer om bakgrunnen for endringene og hva det innebærer.

Eksamen med sikker nettleser

Utdanningsdirektoratet har tatt i bruk sikker nettleser i utvalgte fag på videregående. Bakgrunnen er utviklingen av kunstig intelligens og stadig mer avanserte hjelpemidler. Det skaper utfordringer i oppgaveutvikling, gjennomføring og sensur av eksamen.

Fagkoder som skal ta i bruk i sikker nettleser på eksamen våren 2026.

Hva er sikker nettleser?

Eksamen gjennomføres i Safe Exam Browser (SEB). Det er en sikker nettleser som stenger tilgang til ressurser som notater, dokumenter og programmer du har på maskinen din. Den åpner kun for digitale hjelpemidler som skal være tilgjengelig under eksamen.

Forberedelser til eksamen med sikker nettleser

Se eksamensveiledningen for informasjon om hjelpemidler som er tillatt for fagkoder som skal ha eksamen i fremmedspråkene høsten 2025.

På kandidat.udir.no finner du informasjon om nødvendige forberedelser for en eksamen med sikker nettleser. Søk opp fagkode for å finne mer informasjon om eksamensdato og hva slags utstyr du trenger.

Krav til utstyr

Her finner du informasjon om krav til utstyr for privatister og elever.

Her finner du guide til installasjon av SEB.

I noen fylker vil SEB bli installert på elevens maskin av skolens it-ansvarlige, mens det i andre tilfeller må installeres av eleven eller privatisten selv. Kandidater som får installert SEB, bør restarte maskinen før eksamensdagen for å få med programvareoppdateringer.

Hjelpemidler og særskilt tilrettelegging

Hvilke hjelpemidler som er tilgjengelige, avhenger av faget.

Skolen kan registrere at kandidater skal ha tilrettelagt oppgavesett eller gjennomføre eksamen uten sikker nettleser ved påmelding i PAS. Du kan lese mer om særskilt tilrettelegging.

Utfordringer med Safe Exam Browser på eksamensdagen?

Vi har laget en oversikt hvis kandidatene opplever tekniske utfordringer med Safe Exam Browser.

Eksamen i forberedende opplæring for voksne (FOV)

Vi utarbeider sentralt gitt skriftlig eksamen i den modulstrukturerte opplæringen for voksne, kalt forberedende opplæring for voksne (FOV). Eksamensordningen for modul 4 er står i læreplanene for de enkelte fag.

Fra og med høsten 2025 skal eksamen gjennomføres i PGS/PAS.

Påmelding av kandidater skal registreres i PAS. Etter du har logget inn i PAS må du velge "FOV". Hvis ikke din skole ser valget for FOV, må du kontakte brukerstøtte i kommunen. Kommunene får hjelp fra Statsforvalteren.

The screenshot shows the PAS system interface. At the top, there is a navigation bar with tabs: 'Eksamen', 'Påmelding', 'Gjennomføring', and 'Resultat'. The 'Eksamen' tab is active, and a dropdown menu is open showing 'FOV' (selected) and 'Grunnskole'. Below the navigation bar, there is a greeting 'Hei,' followed by a red box containing '✓ FOV'. Below this, there is a message: 'I denne oversikten kan du se nyttig info.' Below the message, there are two main sections: 'Påmelding' and 'Fagpersoner'. The 'Påmelding' section states 'Påmeldingsfristen er onsdag 01. oktober' and has a button 'Gå til Påmeldingsoversikt →'. The 'Fagpersoner' section states 'Foreslå fagpersoner innen onsdag 01. oktober' and has a button 'Gå til Fagpersoner →'.

Videregående skoler kan melde på til FOV- eksamen og grunnskoleeksamen som tidligere.

Hvordan melder du på deltakere til eksamen?

En skriftlig eksamen og en muntlig/muntlig-praktisk eksamen

Kommunen har ansvaret for å trekke fag og deltakere til eksamen om våren og om høsten.

Deltakerne skal opp til én skriftlig og én muntlig/muntlig- praktisk eksamen, slik som det er beskrevet i opplæringsforskrifta §15-21, jf. §9-29. Dersom en deltaker avslutter opplæringa i ett og ett fag på ulike tidspunkt, skal vedkommende likevel kun opp til én skriftlig og én muntlig/muntlig-praktisk eksamen totalt. Deltakere som allerede har gjennomført eksamen etter modul 4, skal ikke være med i fremtidige trekk uavhengig av om de da har opplæring i modul 4 i andre fag.

De sentralt gitt skriftlige eksamenene utvikles etter de nye læreplanene for FOV, og eksamensoppgavene vil derfor være noe annerledes enn eksamensoppgavene i forsøket som ble gjennomført i regi av HK-dir i perioden 2017 - 2024.

Alle eksamensoppgavene trykkes og sendes på papir til eksamenskontorene som har trukket ut kandidater. Eksamensveiledninger og eksempeloppgaver til eksamen i modul 4 er tilgjengelige på udir.no.

Under eksamen har kandidatene tilgang til digitale hjelpemidler etter nasjonale føringer for nettbaserte hjelpemidler.

Se hva som gjelder for de ulike fagene på eksamen høsten 2025:

Sentralt gitt skriftlig eksamen i engelsk modul 4 FOV

Sentralt gitt skriftlig eksamen i Matematikk modul 4S FOV

Sentralt gitt skriftlig eksamen i Matematikk modul 4Y FOV

Sentralt gitt skriftlig eksamen i Norsk modul 4 FOV

Sentralt gitt skriftlig eksamen i Norsk språklige minoriteter modul 4 FOV

Merk! Fra våren 2026 vil alle FOV-fagene ha 5 timers skriftlig eksamen.

Eksamen i norsk

Norskfaget består av flere læreplaner og har eksamener på 10. trinn, vg2 og vg3. Vi justerer og videreutvikler eksamen på bakgrunn av erfaringer vi gjør oss underveis og gjennom utprøvinger.

Eksamensveiledningene har informasjon om vårens eksamen

Hvert år publiserer vi eksamensveiledninger med informasjon om eksamensoppgavene for den kommende våren.

Hvis det er endringer i oppgavestrukturen, blir det i tillegg laget eksempeloppgaver.

Eksamen i realfag og samfunnsøkonomi 2

Ny tidsfordelingen i matematikkeksamen for videregående

Bakgrunnen er innspill fra skolesektor og evalueringer Udir har gjort fra erfaringer med eksamen.

Nye tidsinndelinger vil i større grad enn tidligere ivareta et differensiert behov for eksamensordninger basert på fagenes egenart og behovene i Universitets- og høyskolesektoren. Endringen vil føre til at kandidaten kan få vist en bredere kompetanse uten tilgang til hjelpemidler. Det vil også gi flere muligheter til å få vist sin kompetanse i så stor del av faget som mulig ut fra eksamensformen.

Endringer i eksamen for 10. trinn

Endringen gjelder fra våren 2026, og for følgende fagkoder: MAT0015, MATV011 og MATV012.

Eksamen varer fortsatt i 5 timer, men del 1 (uten hjelpemidler) skal leveres innen 2 timer etter eksamensstart. Del 2 (med hjelpemidler) skal leveres innen 5 timer. Endringen kommer fordi dagens del 1 ikke gir nok tid til å teste bredden i elevenes kompetanse uten hjelpemidler. Med 2 timer får elevene bedre mulighet til å vise hva de kan.

Eksamensformatet er som før, men noen oppgaver flyttes fra del 2 til del 1 og tilpasses slik at de kan løses uten hjelpemidler.

Fag med todelt eksamen vil inntil videre gjennomføres som før med en del uten og en del med hjelpemidler.

Hele eksamen vil være på inntil fem timer og delen uten hjelpemidler er på 2 timer for:

- Matematikk modul 4S og 4Y FOV
- Matematikk 10. trinn
- Matematikk 1P
- Matematikk 1T
- Matematikk 2P
- Matematikk 2P-Y
- Matematikk S1
- Matematikk R1
- Matematikk S2
- Kjemi 2
- Biologi 2
- Fysikk 2
- Samfunnsøkonomi 2

Hele eksamen vil være på inntil fem timer og delen uten hjelpemidler er på 3 timer i følgende fag:

- Matematikk R2

Hele eksamen vil være på inntil 4 timer og delen uten hjelpemidler er på 1 time i følgende fag:

- Matematikk 1P-Y
- Matematikk 1T-Y

Eksamen i matematikk

Programmering til eksamen

Programmering og algoritmisk tankegang er del av læreplanen i matematikkfagene. Elevene som følger læreplanen i år har bedre forkunnskaper om programmering enn elever som gjennomførte opplæring i matematikk tidligere år, og fremtidige elever vil være enda bedre rustet til å bruke programmering som løsningsstrategi. Vi er klar over dette, og tar hensyn til dette i arbeidet med eksamensoppgavene.

Vi har en løpende vurdering på hvordan vi formulerer oppgaver med programmering som løsningsstrategi, og vi vil bruke kunnskap om eksamen til å finne gode løsninger på dette.

Hva skal eksamen i matematikk måle?

Læreplanene i matematikk krever at elevene kan argumentere, vurdere og kommunisere hvordan de løser ulike matematiske problemstillinger. Elevene skal løse eksamen med tilgang til hjelpemidler som de kjenner fra opplæringen.

Elevene skal selv velge løsningsstrategier og begrunnelser, om ikke noe annet blir presisert i oppgaveteksten eller i introduksjonen til eksamen.

Eksamensveiledninger for matematikk.

Oppgavekategorier i matematikkeksamen

Oppgavekategoriene skal brukes både i oppgaver med og uten tilgang til hjelpemidler. De er laget sånn at elevene skal få flere og varierte måter å vise sin kompetanse på.

Sensor skal vektlegge hvordan eleven får vist sin kompetanse innenfor de de ulike kjerneelementene til å løse oppgavekategoriene.

Oppgavekategori 1

10. trinn og modul 4S og 4Y FOV: Elevene får enten flervalgsoppgaver eller oppgaver hvor de skal skrive løsningsforslaget i en egen løsningsrute.

Videregående opplæring: Elevene får oppgaver hvor de skal vise forståelse av begreper og anvendelse av disse i matematiske beregninger og resonnementer.

Oppgavekategori 2

10. trinn og modul 4S og 4Y FOV: Elevene skal anvende matematikk ved å kommunisere resonnement, strategier, beregninger, argumentasjoner og vurderinger. I disse oppgavene kan elevene vise kompetanse i hjelpemiddelbruk.

Videregående opplæring: Elevene får oppgaver hvor de skal vise at de forstår sammenhenger og kan bruke ulike begreper på varierte måter og i ulike situasjoner. Elevene skal kommunisere resonnementer, strategier, beregninger og vurderinger.

Oppgavekategori 3

10. trinn modul 4S og 4Y FOV: Elevene skal vise kompetanse i nye situasjoner knyttet til problemløsning, utforsking og modellering. De skal vise at de forstår og at de kan gjøre seg forstått i matematikk. Elevene kan ta i bruk skriveverktøy og andre digitale hjelpemidler som de er kjent med fra opplæringen. I delen med hjelpemidler skal elevene levere en fil med besvarelsen sin.

Videregående opplæring: Eleven får presentert en situasjon eller problemstilling som de selv må undersøke og utforske. Dette er åpne oppgaver som sikrer at elevene får vist problemløsningskompetanse der de kan bruke varierte strategier i nye situasjoner. Elevene må i stor grad selv vurdere hva de vil undersøke og formulere problemstillinger til ukjente kontekster.

Oppgavene krever at elevene kan stille relevante og aktuelle spørsmål. De skal besvare spørsmålene sine ved å argumentere, resonnere, modellere og

generalisere, og de skal vise løsningsforslag hvor de vurderer gyldighet. Oppgaveformuleringene kan for eksempel være «Lag en modell som ...», «Beskriv ...», «Vurder ...», «Utforsk ...». Sensor skal vektlegge elevenes vurderinger, resonnementer, argumentasjon, kommunikasjon og evne til å generalisere eller abstrahere.

Eksamen vil bestå av en til to oppgaver av denne kategorien.

Vurdering

Eksamen i matematikk har flere ulike oppgavekategorier, med variasjon både i tema og kompleksitet. Dette sikrer at elevene får vist kompetansen sin i en så stor del av faget som mulig, ut ifra eksamensformen og på flere ulike måter.

Elevene skal kommunisere regneferdigheter og matematisk forståelse, gjennomføre logiske resonnementer, se sammenhenger i faget, være kreativ og anvende fagkunnskap i nye situasjoner ved hjelp av hensiktsmessige hjelpemidler. De skal kunne argumentere for framgangsmåter og svar, samt vurdere om svar er rimelige. Til sammen vil eleven få mulighet til å vise en helhetlig kompetanse.

Eksamen i engelsk

Bruk av tekstboks på eksamen i engelsk fellesfag vg1

Fra våren 2025 vil filopplastingsoppgaven erstattes med tekstbokser i engelsk fellesfag vg1. Dette er et av flere tiltak mot ulovlig bruk av teknologi, som oversettelsesprogrammer og KI. For å se hvordan tekstboksen fungerer er det laget et eksempel med eksamensoppgavene fra våren 2024 i studieforberedende og yrkesfag der filopplasting er erstattet med tekstboks. Vi vurderer å gjøre en tilsvarende endring for engelsk 10. trinn, men for grunnskolen vil en slik endring tidligst komme våren 2026.

Det kan være lurt å øve på skriving i tekstboks. Under eksamen er det ikke mulig å kladde svaret sitt i et annet program og lime det inn i tekstboksen. Kandidaten må derfor slå på stavekontroll på maskinen sin i forkant av eksamen.

For eksempeloppgavene er ikke klipp og lim-sperren skrudd på.

Hva skal eksamen i engelsk måle?

Elevene skal vise kunnskap, innsikt og evne til kritisk tenkning gjennom å diskutere og reflektere rundt ulike tema fra læreplanen. De skal lese, lytte, videreformidle, skrive og interagere med tekster av ulike slag og på ulike måter, og til sammen vise en helhetlig kompetanse. Eksamen vil derfor også inneholde lytteoppgaver hvor elevene skal bruke hodetelefoner.

For vg1 er det ett sett med oppgaver til studieforberevende utdanningsprogram, og ett sett med oppgaver til yrkesfaglige utdanningsprogram. Noen av oppgavene vil være identiske, og noen av oppgavene vil være unike for hvert sitt utdanningsprogram.

Fire oppgavetyper til eksamen

Eksamen i engelsk består av fire oppgavetyper - én del som skåres automatisk, og tre deler som sensor skal vurdere.

Lytting og lesing

Oppgavetypen består av flere korte skriftlige, muntlige og multimodale tekster. Eleven skal vise forståelse av innholdet ved å oppfatte, lytte og bruke lesestrategier. Oppgavene blir automatisk skåret. For å kunne trekke slutninger om elevenes kompetanse i lytting og lesing kreves det mange oppgaver.

Videreformidling av innhold

I denne oppgaven, som for fellesfag kan være en lyttetekst, skal eleven kort videreformidle innholdet i for eksempel samtale, intervju eller lignende. For elever med tegnspråk kan oppgavebestillingen baseres på en skriftlig eller multimodal (sammensatt) tekst. Elevene må tilpasse språket til formålet, mottakerne og situasjonen.

Samhandling

I denne oppgaven krever det at elevene responderer på noe de leser, for eksempel ved å skrive en kort tekst. Elevene skal både uttrykke egne

synspunkt og vise til det andre sier. Elevene skal vise at de kan delta i en meningsfull dialog. Oppgavene skal måle samhandling slik det er beskrevet i kjerneelementene.

Skriftlig produksjon

I skriftlig produksjon skal elevene velge én av flere oppgaver. Elevene skal bruke kunnskap, innsikt og ferdigheter de har tilegnet seg gjennom skoleåret. Elevene skal skape en tekst der de beskriver, diskuterer, reflekterer og viser evne til kritisk tenkning og selvstendighet/kreativitet. I denne oppgavetypen skal elevene vise at de kan å belyse et tema fra ulike perspektiv. Hvis elevene bruker kilder i oppgavesvaret, skal de vise kritisk og etterrettelig bruk.

Eksamen i engelsk for elever med tegnspråk

Kandidatene møter tekster til eksamen med både talespråk og tegnspråk. Under eksamen skal elevene lese, oppfatte, videreformidle, samhandle, og skrive en lengre tekst (skriftlig produksjon). Kandidatene skal gjennom å skrive og interagere med tekster av ulike slag og på ulike måter, vise en helhetlig kompetanse.

Vurdering av eksamen

Sensor vurderer oppgaver i videreformidling, samhandling og skriftlig produksjon med utgangspunkt i vurderingskriterier. Oppgavetypen innenfor lytting/oppfatting og lesing blir skåret automatisk.

Muntlig eksamen

Muntlig eksamen er lokalt gitt. Skoleeier har ansvaret for lokalt gitt eksamen, og for å utarbeide eksamensoppgaver, fastsette eksamensdato og sørge for sensur.

Eksamen fremmedspråk

Eksamen i fremmedspråk skal gjennomføres heldigitalt.

Hva skal eksamen i fremmedspråk måle?

Den skal måle elevenes lese- og skrivekompetanse. Leseoppgavene skåres automatisk. Skriveoppgavene vurderes av sensorer. I skriveoppgavene er antall ord som elevene skal skrive med i oppgaveinstruksen. Elevene skal svare på oppgavene i tekstbokser. Dette krever at elevene kan skrive digitalt på språket de skal ta eksamen i. I eksamensveiledningene finner du mer informasjon om oppgavetypene som du kan møte til eksamen.

Sensor skal bruke vurderingskriterier i eksamensveiledningen når de vurderer oppgavene.

Dersom innhold i en besvarelse ikke er et relevant svar på oppgaven, vil det ikke være mulig å få uttelling for språklige strukturer som er brukt, uansett hvor avanserte og rike disse er.

Vurdering av eksamen

Sensor skal bruke vurderingskriterier når de vurderer oppgavene. I eksamensveiledningen er det generiske vurderingskriterier som vi bruker som utgangspunkt til å lage vurderingskriterier til eksamen.

Til skriftlig eksamen skal elevene vise at de kan både lese og skrive på fremmedspråket. Det betyr at eleven må bestå både lesedelen og skrivdelen for å få karakteren 2 eller bedre.

Fra våren 2026 endrer vi vektinga mellom skriving og lesing for følgende fag: **arabisk, finsk, fransk, islandsk, italiensk, japansk, kinesisk, kvensk, lulesamisk, nederlandsk, nordsamisk, polsk, portugisisk, russisk, sørsamisk, spansk og tysk.** Den nye vektingen er:

- nivå I: lesing 67%, skriving 33%
- nivå II: lesing 50%, skriving 50%
- nivå III: lesing 33%, skriving 67%

Vi gjør også noen endringer i oppsettet i eksamensoppgavene i de språkene vi nevner over. Det har vi gjort etter tilbakemeldinger fra elever og skoler. Du kan se eksempel på oppgavesett i fransk, tysk og spansk på nivå I og nivå II.

Muntlig eksamen

Endringene som er beskrevet, gjelder sentralt gitt eksamen. Muntlig eksamen er lokalt gitt.

Særskilt tilrettelegging

I påmeldingen til eksamen kan skoler velge tilrettelegging for elever som er blinde og svaksynte.

Eksamen i kvensk og finsk som andrespråk

Hva skal eksamen måle?

Eksamen skal måle elevenes lese- og skrivekompetanse. Leseoppgavene skåres automatisk. Skriveoppgavene vurderes av sensorer. I skriveoppgavene er antall ord som elevene skal skrive med i oppgaveinstruksen. Du kan lese mer om oppgavetyper som du finner i eksamensoppgavene i [eksamensveiledningen](#).

Vurdering av eksamen

Sensor skal med utgangspunkt i vurderingskriterier vurdere de åpne oppgavene. Noen av de lukkede resepsjonsoppgavene (lesing) blir skåret automatisk.

Muntlig eksamen

Endringene som er beskrevet her gjelder sentralt gitt eksamen. Muntlig eksamen er lokalt gitt.

Særskilt tilrettelegging

I påmeldingen til eksamen kan skoler velge tilrettelegging for elever som er blinde og svaksynte.

Digitalisering av eksamen

Det digitale gjennomføringssystemet gir mulighet for mer varierte oppgaver.

Heldigitale eksamener gir blant annet muligheter for

- mer varierte oppgavetyper der eleven får vist bredde i kompetansen sin
- vise kompetanse på nye måter
- bruk av mediefiler i oppgavene
- å lage gode oppgaver som ivaretar lovkravene for universell utforming

- automatisk svarkontroll når det er hensiktsmessig
- analyse av resultater som hever kvaliteten på oppgavene

Relevante lenker

[Rammeverk for eksamen – LK20 og LK20S](#)

[Vurderinger og anbefalinger om fremtidens eksamen](#)

[Søk i nye læreplanene](#)

[Bruk av hjelpemidler til eksamen](#)